

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

16 януари 2019 година *

„Преюдициално запитване — Митнически съюз — Митнически кодекс на Съюза — Член 39 — Статус на одобрен икономически оператор — Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 — Член 24, параграф 1, втора алинея — Заявител, който не е физическо лице — Въпросник — Събиране на лични данни — Директива 95/46/ЕО — Членове 6 и 7 — Регламент (ЕС) 2016/679 — Членове 5 и 6 — Обработване на лични данни“

По дело C-496/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд, Дюселдорф, Германия) с акт от 9 август 2017 г., постъпил в Съда на 17 август 2017 г., в рамките на производство по дело

Deutsche Post AG

срещу

Hauptzollamt Köln,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: М. Vilaras (докладчик), председател на четвърти състав, изпълняващ функцията на председател на трети състав, J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan и D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: М. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: R. Şereş, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 5 юли 2018 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Deutsche Post AG, от U. Möllenhoff, Rechtsanwalt,
- за Hauptzollamt Köln, от W. Liebe, M. Greve-Giesow и M. Hageroth, в качеството на представители,
- за испанското правителство, от S. Jiménez García и V. Ester Casas, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от G. Albenzio, avvocato dello Stato,
- за унгарското правителство, от M. Z. Fehér, G. Koós и R. Kissné Berta, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от В.-R. Killmann и F. Clotuche-Duvieusart, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 17 октомври 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 343, 2015 г., стр. 558).
- 2 Запитването е отправено в рамките на правен спор, страни по който са Deutsche Post AG и Hauptzollamt Köln (Главна митническа служба Кьолн, Германия, наричана по-нататък „главната митническа служба“) по повод на естеството и обхвата на личните данни на трети лица, които трябва да бъдат представени, за да може предприятие да се ползва със статута на одобрен икономически оператор, предвиден в член 39 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1, наричан по-нататък „Митническият кодекс“).

Правна уредба

Правото на Съюза

Митническото законодателство

- 3 Дял I от Митническият кодекс включва глава втора, озаглавена „Права и задължения на лицата с оглед на митническото законодателство“, която съдържа раздел 4, озаглавен „Одобрен икономически оператор“ (наричан по-нататък „ОИО“) и съставен от членове 38—41.
- 4 Член 38 от този кодекс предвижда:

„1. Икономически оператор, който е установен на митническата територия на Съюза и който отговаря на критериите, предвидени в член 39, може да подаде заявление за получаване на статус на [ОИО].

Митническите органи, при необходимост след консултация с други компетентни органи, предоставят този статус, който подлежи на мониторинг.

2. Статусът на [ОИО] се състои от следните видове разрешения за:

- a) [ОИО] за митнически опростявания, което позволява на титуляря да се възползва от някои опростявания в съответствие с митническото законодателство; или
- b) [ОИО] за сигурност и безопасност, което дава на титуляря улеснения, свързани със сигурност и безопасност.

[...]

5. Въз основа признаването на статуса на [ОИО] за митнически опростявания и при условие че са изпълнени изискванията, отнасящи се до конкретен вид опростяване на процедурите, предвидено в митническото законодателство, митническите органи разрешават на оператора да се възползва от това опростяване. При предоставянето на статуса на [ОИО] митническите органи не преразглеждат критериите, които вече са били проверени.

6. [ОИО], посочен в параграф 2, се ползва от по-благоприятно третиране в сравнение с другите икономически оператори по отношение на митническия контрол в зависимост от вида на полученото разрешение, включително от по-малък физически и документен контрол.

[...]“.

5 Член 39 от Кодекса гласи:

„Критериите за предоставяне на статус на [ОИО] са следните:

- a) липсата на сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и на правилата за данъчно облагане, включително липсата на [тежки престъпления], свързани с икономическата дейност на заявителя;

[...]“.

6 Съгласно член 41, първа алинея от същия кодекс:

„Чрез актове за изпълнение Комисията приема ред[a] и условията за прилагане на критериите, предвидени в член 39“.

7 Дял I от Регламент за изпълнение 2015/2447 включва глава 2, озаглавена „Права и задължения на лицата с оглед на митническото законодателство“, която съдържа раздел 3, озаглавен „Одобрен икономически оператор“ и съставен от членове 24—35.

8 Съгласно член 24, параграф 1, втора алинея, от посочения регламент:

„Когато заявителят не е физическо лице, критерият, посочен в член 39, буква а) от [Митническият кодекс], се счита за изпълнен, ако през последните три години никое от доуизброените лица не е извършило сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство и разпоредбите в областта на данъчното облагане, нито [тежки престъпления], свързани с неговата икономическа дейност:

- a) заявителят;
- b) лицето, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление,
- в) служителят, който при заявителя отговаря за митническите въпроси“.

- 9 В съображение 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2016/341 на Комисията от 17 декември 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета чрез преходни правила за някои разпоредби от Митническият кодекс на Съюза, за случаите, когато съответните електронни системи все още не са в действие, и за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 (ОВ L 69, 2016 г., стр. 1), се посочва:

„Тъй като подобрението на електронната система, необходима за прилагането на разпоредбите на [Митническият кодекс] във връзка със заявлението за статус на [ОИО] и с разрешението, с което се предоставя такъв статус, все още предстои, средствата, които се използват понастоящем на хартиен носител и в електронен вид, следва да продължат да се използват до подобрението на системата“.

- 10 Член 1 от посочения регламент гласи:

„1. С настоящия регламент се определят преходни мерки относно средствата за обмен и съхранение на данни съгласно посоченото в член 278 от [Митническият кодекс], за периода до влизането в действие на електронните системи, необходими за прилагането на разпоредбите на Кодекса.

2. Изискванията за данните, както и форматите и кодовете, които трябва да се прилагат през преходните периоди, определени в настоящия регламент, в Делегиран регламент [на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническият кодекс на Съюза (ОВ L 343, 2015 г., стр. 1)] и в Регламент за изпълнение [2015/2447], са посочени в приложенията към настоящия регламент“.

- 11 Делегиран регламент 2016/341 съдържа глава 1, озаглавена „Общи разпоредби“, която съдържа раздел 3, озаглавен „Заявление за статус на ОИО“, в рамките на който член 5 от посочения регламент предвижда:

„1. До датата на подобрение на системата за ОИО, посочена в приложението към Решение за изпълнение 2014/255/ЕС [на Комисията от 29 април 2014 година за създаване на работна програма за Митническият кодекс на Съюза (ОВ L 134, 2014 г., стр. 46)], митническите органи имат право да разрешат за заявления и решения, отнасящи се до ОИО, или за всякакви последващи събития, които може да повлияят върху първоначалното заявление или решение, да се използват средства, различни от средствата за електронна обработка на данни.

2. В случаите, посочени в параграф 1 от настоящия член, се прилага следното:

- а) заявления за статус на ОИО се подават, като се използва формуляр в съответствие с образеца в приложение 6; и

[...]“.

- 12 Приложение 6 към посочения регламент съдържа част, озаглавена „Обяснителни бележки“. Точка 19 от тези бележки се отнася до името, датата и подписа на заявителя и в нея се посочва следното:

„[...]“

Брой приложения: заявителят представя следната обща информация:

1. Сведения за основните собственици/акционери, в които се посочват имената и адресите и относителните им дялове. Сведения за членовете на съвета на директорите/управителния съвет. Митническите органи имат ли данни за предишни нарушения на собствениците?

2. Отговорник по митническите въпроси в администрацията на заявителя.

[...]

8. Имената на най-важните отговорни лица (изпълнителни директори, ръководители на подразделения, началници на счетоводни звена, ръководител на митническото подразделение и др.) Описание на приетия ред за действие в случаите, когато компетентният служител отсъства временно или постоянно.

9. Имената и длъжностите в организацията на заявителя на лицата, които имат специални познания в митническата област. Оценка на равнището на знанията на тези лица по отношение на използването на информационни технологии в митническите и търговските процеси и общите търговски дела.

[...]“.

Правото на защита на личните данни

13 Член 2 от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 1995 г., стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10) е предвиждал.

„По смисъла на настоящата директива:

а) „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано или подлежащо на идентификация лице („съответно физическо лице“); за подлежащо на идентифициране лице се смята това лице, което може да бъде идентифицирано, пряко или непряко, по-специално чрез идентификационен номер или един или повече специфични признаци, отнасящи се до неговата физическа, физиологическа, психологическа, умствена, икономическа, културна или социална самоличност.

б) „обработване на лични данни“ („обработване“) означава всяка операция или набор от операции, извършвани или не с автоматични средства, прилагани към личните данни, като събиране, запис, организиране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друга форма на предоставяне на данните, актуализиране или комбиниране, блокиране, изтриване или унищожаване;

[...]“.

14 Член 6 от посочената директива е имал следното съдържание:

„1. Държавите членки предвиждат, че личните данни трябва:

а) да се обработват [добросъвестно] и законно;

б) да се събират за конкретни, ясно формулирани и законни цели и да не бъдат допълнително обработени по начин, който е несъвместим с тези цели.[...]

в) да бъдат адекватни, релевантни, и да не са прекомерни по отношение на целите, за които се събират и/или обработват допълнително;

[...]

2. Администраторът осигурява спазването на параграф 1“.

15 Съгласно член 7 от посочената директива:

„Държавите членки предвиждат, че обработването на лични данни може да се извършва, само ако:

[...]

в) обработването е необходимо за спазването на правно задължение, чийто субект е администраторът;

[...]“.

16 Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1) влиза в сила на 24 май 2016 г. Той отменя Директива 95/46, считано от 25 май 2018 г.

17 В член 4 от този регламент се съдържат по-специално следните определения:

„За целите на настоящия регламент:

1) „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано физическо лице или физическо лице, което може да бъде идентифицирано [...]; физическо лице, което може да бъде идентифицирано, е лице, което може да бъде идентифицирано, пряко или непряко, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или по един или повече признаци, специфични за физическата, физиологичната, генетичната, психическата, умствената, икономическата, културната или социална идентичност на това физическо лице;

2) „обработване“ означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирани, ограничаване, изтриване или унищожаване;

[...]“.

18 Член 5 от посочения регламент е озаглавен „Принципи, свързани с обработването на лични данни“ и предвижда:

„1. Личните данни са:

- а) обработвани законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин по отношение на субекта на данните („законосъобразност, добросъвестност и прозрачност“);
- б) събирани за конкретни, изрично указани и легитимни цели и не се обработват по-нататък по начин, несъвместим с тези цели; [...]
- в) подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват („свеждане на данните до минимум“);

[...]

2. Администраторът носи отговорност и е в състояние да докаже спазването на параграф 1 („отчетност“).

19 Член 6 от посочения регламент е озаглавен „Законосъобразност на обработването“ и гласи:

„1. Обработването е законосъобразно, само ако и доколкото е приложимо поне едно от следните условия:

[...]

- в) обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора;

[...]

3. Основанието за обработването, посочено в параграф 1, букви в) и д), е установено от:

- а) правото на Съюза, или
- б) правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора.

Целта на обработването се определя в това правно основание [...]. Това правно основание може да включва конкретни разпоредби за адаптиране на прилагането на разпоредбите на настоящия регламент, *inter alia* общите условия, които определят законосъобразността на обработването от администратора, видовете данни, които подлежат на обработване, съответните субекти на данни; образуванията, пред които могат да бъдат разкривани лични данни, и целите, за които се разкриват; ограниченията по отношение на целите на разкриването; периодът на съхранение и операциите и процедурите за обработване, включително мерки за гарантиране на законосъобразното и добросъвестно обработване, като тези за други конкретни случаи на обработване съгласно предвиденото в глава IX. Правото на Съюза или правото на държавата членка се съобразява с обществения интерес и е пропорционално на преследваната легитимна цел.

[...]“.

Германското право

- 20 Член 139а, параграф 1 от Abgabenordnung (германския Данъчен кодекс, наричан по-нататък „АО“), в редакцията, приложима към спора по главното производство, предвижда:

„Федералната данъчна служба определя на всяко данъчнозадължено лице за целите на точната му идентификация в данъчните производства единен и постоянен код (идентификационен код), който се посочва от данъчнозадълженото лице или от третите лица, длъжни да предават данни за него на данъчните органи, при подаването на заявления, декларации или уведомления до тези органи. Кодът се състои от поредица цифри, която не може да се образува или извежда от други данни за данъчнозадълженото лице, като последната цифра е контролна[...]“.

- 21 Член 139b от АО е озаглавен „Идентификационен номер“ и гласи:

„(1) Физическо лице не може да получи повече от един идентификационен номер [...]“.

(2) Данъчните органи могат да събират и да използват идентификационния номер само доколкото е необходимо за изпълнението на техните законоустановени функции или когато с нормативен акт изрично се разрешава или разпорежда събирането или използването на идентификационния номер. Другите публичноправни органи, както и частноправните субекти могат:

1. да събират или да използват идентификационния номер само доколкото това е необходимо за целите на обмена на данни между тях и данъчните органи или когато с нормативен акт изрично се разрешава или разпорежда събирането или използването на идентификационния номер; [...],
3. да използват събран от тях по законоустановен начин идентификационен номер на данъчнозадължено лице за целите на изпълнението на всички техни задължения за уведомяване на данъчните органи, доколкото задължението за уведомяване се отнася до същото данъчнозадължено лице и ако събирането и използването на идентификационния номер биха били законосъобразни при условията на точка 1 [...].

[...]“.

- 22 Член 38, параграфи 1 и 3 от Einkommensteuergesetz (Закон за данъка върху доходите, наричан по-нататък „EStG“), в приложимата към спора в главното производство редакция, гласи следното:

„(1) Данъкът върху доходите от работа по трудово правоотношение се събира посредством удържането му от трудовото възнаграждение (данък върху трудовите възнаграждения), доколкото възнаграждението се изплаща от работодателя.“

[...]

(3) Данъкът върху трудовото възнаграждение се удържа от работодателя за сметка на работника или служителя при всяко изплащане на възнаграждението“.

- 23 Съгласно член 39, параграф 1 от EStG, озаглавен „Индивидуални данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения“:

„За целите на удържането на данъка върху трудовото възнаграждение се съставят индивидуални данни по искане на работника или служителя [...]“.

24 Съгласно член 39 е от EStG, който е озаглавен „Автоматизирано съставяне и прилагане на индивидуалните данни за целите на удържане на данъка върху трудовите възнаграждения“:

„(1) Федералната данъчна служба съставя за всеки работник и служител на автоматизиран принцип неговата данъчна категория и броя на данъчните облекчения за децата, които следва да се вземат предвид при данъчни категории I—IV, като индивидуални данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения (член 39, параграф 4, първо изречение, точки 1 и 2) [...]. Когато индивидуалните данни за целите на удържане на данъка върху трудовите възнаграждения са съставени от компетентната данъчна служба съгласно член 39, тя ги предава на Федералната данъчна служба, за да бъдат предоставени за автоматизирана справка на разположение на работодателите [...].

(2) За да бъдат предоставени за автоматизирана справка на разположение на работодателите индивидуалните данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения, Федералната данъчна служба съхранява тези данни, като посочва идентификационния номер, както и за всяко данъчнозадължено лице следните данни наред с данните по член 139b, параграф 3 от [АО]:

1. призната от закона принадлежност към определена религиозна общност, която събира данък, както и датата на присъединяване и напускане на тази общност,
2. семейно положение съгласно правната уредба на регистрите за гражданското състояние и датата на възникване и на прекратяване на семейното положение, като за сключилите брак се посочва и идентификационният номер на другия съпруг;
3. деца и техният идентификационен номер [...],

[...]

(4) При встъпване в трудово правоотношение работникът или служителят съобщава на всеки от своите работодатели с оглед на справката с индивидуалните данни за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения:

1. идентификационния номер и датата на раждане [...],

[...]

При възникване на трудовото правоотношение работодателят прави справка при Федералната данъчна служба с индивидуалните данни на работника или служителя за целите на удържането на данъка върху трудовите възнаграждения, като те му се предоставят дистанционно в електронен вид и той ги вписва във ведомостта за трудовите възнаграждения в партидата на работника или служителя“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

25 Deutsche Post се ползва със статута на одобрен получател, със статута на одобрен изпращач, както и с разрешение да ползва общо обезпечение, което води до улеснения в митническия режим на Съюза.

26 Тъй като в Митническия кодекс са изменени индивидуалните условия за предоставянето на митнически разрешения, с писмо от 19 април 2017 г. главната митническа служба иска от Deutsche Post да попълни въпросник за самооценка, в който дружеството трябва точно да посочи членовете на консултативните и надзорните съвети, главните отговорни лица в него

(изпълнителни директори, началници на отдели, главни счетоводители, началници на отдели по митнически въпроси и т.н.) и лицата, които отговарят за митническите въпроси, или лицата, които имат специални познания в митническата област, като предаде по-специално данъчните идентификационни номера на посочените физически лица и координатите на компетентните по отношение на тях данъчни служби.

- 27 Главната митническа служба предупреждава Deutsche Post, че при неоказване на необходимото съдействие не би било възможно да се установи дали са изпълнени критериите за предоставяне на разрешенията, предвидени в Митническият кодекс, и че ако тези условия вече не били изпълнени, тя щяла да отмени притежаваните от него разрешения.
- 28 С иск, предявен пред запитващата юрисдикция — Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд Дюселдорф, Германия), Deutsche Post оспорва задължението да предаде на главната митническа служба данъчните идентификационни номера на съответните лица и координатите на компетентните по отношение на тях данъчни служби.
- 29 Deutsche Post посочва, че въпросите на главната митническа служба се отнасят до твърде значителен кръг лица в неговото предприятие, че част от тези лица не желаят да предоставят съгласието си за предаването на отнасящи се за тях лични данни и че кръгът на тези лица е по-широк от кръга на лицата, посочени в член 24 параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447. Според Deutsche Post положението на неговите работници и служители във връзка с данъка върху доходите не дава възможност да се прецени дали в рамките на неговата икономическа дейност са извършени сериозни или повторни нарушения на митническото или данъчното законодателство или тежки престъпления. Според него събирането на данъчните идентификационни номера не било нито необходимо, нито целесъобразно, за да се установи митническата му благонадеждност, като проверката на личното данъчно положение на всички засегнати лица било непропорционално спрямо тази цел.
- 30 Главната митническа служба моли да се отхвърли искът. То посочва главно, че предаването на данъчните идентификационни номера е необходимо, за да могат ясно да се идентифицират съответните лица, когато тя иска сведения от компетентната данъчна служба, че се предвижда обмен на информация само ако в конкретния случай съответната данъчна служба разполага с данни за сериозни и повторни нарушения на данъчното законодателство, като не се вземали предвид прекратените производства за налагане на административни имуществени санкции или наказателни производства, както и че повторните нарушения на това законодателство се вземат предвид само ако тяхната честота надхвърля разумно приемливите граници с оглед на естеството и обема на търговската дейност на подалия заявление за разрешение. Тя счита, че кръгът на лицата, за които се отнасят поставените въпроси, е в съответствие с митническото законодателство на Съюза.
- 31 Според запитващата юрисдикция решаването на спора в главното производство зависи от тълкуването на член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, разглеждан с оглед на член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз и на Регламент 2016/679, тъй като данъчните идентификационни номера на съответните лица и координатите на компетентните по отношение на тях данъчни служби представляват лични данни.
- 32 От една страна, тя си поставя въпроса дали предаването на тези данни представлява законосъобразно обработване от гледна точка на Регламент за изпълнение 2015/2447. От друга страна, тя се съмнява дали е необходимо да се прибягва до личните данни на служителите и на членовете на надзорния съвет на Deutsche Post, събрани за целите на облагането с данък върху доходите посредством удържане от трудовото възнаграждение.

- 33 Според запитващата юрисдикция личните данни на тези служители нямат пряка връзка с оценката на митническата благонадеждност на Deutsche Post от гледна точка на разпоредбите на митническото право и нямат никакво отношение към неговата икономическа дейност.
- 34 Запитващата юрисдикция си поставя въпроса дали с оглед на член 8, параграф 1 от Хартата на основните права и на принципа на пропорционалност митническата администрация може да изисква лични данни като данъчните идентификационни номера на съответните лица и координатите на данъчните служби, които са компетентни да определят данъка върху доходите на тези лица. Тя посочва, че членовете на надзорния съвет не са посочени в приложение 6 към Делегиран регламент 2016/341 и че подобно на началниците на отдели и главните счетоводители на тях не им е възложено разглеждането на въпроси, свързани с митническото законодателство.
- 35 При тези условия Finanzgericht Düsseldorf (Финансов съд Дюселдорф) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение [2015/2447] да се тълкува в смисъл, че съгласно тази разпоредба митническият орган има право да изиска от заявителя да посочи данъчните идентификационни номера, издадени от германската Федерална данъчна служба за целите на облагането с данъка върху доходите на физическите лица, както и компетентните за това облагане данъчни служби, по отношение на членовете на надзорния съвет на заявителя и на неговите изпълнителни директори, началници на отдели, главни счетоводители, началници на отдели по митнически въпроси, както и лицата, които отговарят за митническите въпроси, и лицата, които имат специални познания в митническата област?“.

По преюдициалния въпрос

Предварителни бележки

- 36 С изключение на Комисията в становищата си относно отговора на поставения въпрос заинтересованите страни се основават на Регламент 2016/679, на който се позовава и запитващата юрисдикция.
- 37 В това отношение Комисията посочва, че тъй като фактите в главното производство са настъпили през м. април 2017 г., за разрешаването на спора в главното производство е приложима Директива 95/46.
- 38 С оглед на обстоятелството, че искът пред националната юрисдикция е установителен (*Feststellungsklage*), не е изключено обаче посоченият регламент да е приложим *ratione temporis* за разрешаването на спора в главното производство, като този въпрос не можа да бъде изяснен в съдебното заседание за изслушване на устните състезания.
- 39 Ето защо на поставения въпрос следва да се отговори както с оглед на Директива 95/46, така и с оглед на Регламент 2016/679.

По същество

- 40 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, разглеждан с оглед на Директива 95/46 и Регламент 2016/679, трябва да се тълкува в смисъл, че митническите органи могат да изискват от подалия заявление за статус на ОИО да съобщи данъчните идентификационни номера, издадени за целите на облагането с данъка върху доходите, по отношение на членовете на

неговия надзорен съвет и на неговите изпълнителни директори, началници на отдели, главни счетоводители, началници на отдели по митнически въпроси, включително и лицата, които отговарят за митническите въпроси, и лицата, които имат специални познания в митническата област, както и координатите на компетентните за всички посочени лица данъчни служби.

- 41 На първо място, следва да се подчертае, че член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447 предвижда, че когато подалят заявление за статус на ОИО не е физическо лице, критерият, посочен в член 39, буква а) от Митническият кодекс, се счита за изпълнен, ако през последните три години никое от посочените там лица не е извършило сериозно нарушение или повтарни нарушения на митническото законодателство и разпоредбите в областта на данъчното облагане, нито тежки престъпления, свързани с неговата икономическа дейност.
- 42 Става въпрос само за заявителя, за лицето, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление, и за служителя, който от името на заявителя отговаря за митническите въпроси. Прочитът на тази разпоредба създава впечатлението, че това изброяване е изчерпателно.
- 43 Ето защо член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447 не може да се тълкува в смисъл, че той се отнася до физически лица, различни от лицата, които отговарят за заявителя, които упражняват контрол върху неговото управление или които отговарят при него за митническите въпроси. Ето защо тази разпоредба не се отнася до членовете не консултативните и надзорните съвети на юридическо лице, началниците на отдели, с изключение на лицата, които отговарят при заявителя за митническите въпроси, главните счетоводители и лицата, които имат специални познания в митническата област.
- 44 Що се отнася до изпълнителните директори, от тях може да се изисква да спазват изискванията, изложени в посочената разпоредба, ако в положение като това в главното производство те трябва да се считат за лица, които отговарят за заявителя или които упражняват контрол върху неговото управление.
- 45 Безспорно в точка 19 от обяснителните бележки в приложение 6 към Делегиран регламент 2016/341 се предвижда, че подалят заявление за статус на ОИО представя приложени към формуляра за заявлението за този статут имената и заеманите длъжности при него на повече на брой физически лица от изброените в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447.
- 46 В това отношение е достатъчно обаче да се отбележи, че Делегиран регламент 2016/341 не може да се тълкува в смисъл, че неговата цел или последицата от него е дерогиране на член 41, първа алинея от Митническият кодекс, съгласно който чрез актове за изпълнение Комисията приема реда и условията за прилагане на критериите, предвидени в член 39 от този кодекс, които следва да се проверят, за да се установи дали на заявителя може да предостави статус на ОИО.
- 47 Ето защо Делегиран регламент 2016/341 не може да оказва влияние върху обхвата на член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447.
- 48 Освен това обстоятелството, че посочената разпоредба предвижда, че предвидените в нея изисквания трябва да се спазват от „лицето“, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление, и „служителя[...],“ който отговаря за митническите въпроси от името на заявителя, не може да доведе до извода, че посочените изисквания се отнасят само до едно лице, което отговаря за заявителя или упражнява контрол върху неговото управление, и до само един служител, който отговаря при заявителя за митническите въпроси.

- 49 Всъщност не може да се изключи, че в организацията на едно предприятие за него отговарят повече от едно физически лица или че те упражняват съвместно контрол върху управлението му, както и че множество други физически лица отговарят в него за митническите въпроси, по-специално въз основа на териториално разпределение.
- 50 Ето защо член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447 се отнася до всички физически лица, които в организацията на заявителя отговарят за него или упражняват контрол върху неговото управление, както и физическите лица, които отговарят при него за митническите въпроси.
- 51 На второ място, за да могат митническите органи да се произнесат по заявлението за статус на ОИО, от посочената разпоредба следва, че им е позволено да имат достъп до данните, които дават възможност да се установи, че нито едно от посочените в нея физически лица не е извършило сериозно нарушение или повторни нарушения на митническото законодателство или на данъчни разпоредби, нито е извършило тежко престъпление, свързано с неговата икономическа дейност.
- 52 В конкретния случай германските митнически органи искат да им бъдат съобщени данъчните идентификационни номера на физическите лица, посочени в точка 50 от настоящото решение, и координатите на компетентните по отношение на тези лица данъчни служби.
- 53 В такава хипотеза, ако практиката на тези органи води до обработване на лични данни по смисъла на член 2, буква а) от Директива 95/46 или на член 4, точка 2 от Регламента 2016/679, е важно да се спазва правната уредба на Съюза относно закрилата на тези данни.
- 54 В това отношение от посочената правна уредба следва, че зачитането на правото на личен живот с оглед на обработката на лични данни се отнася до всяка информация относно идентифицирано или подлежащо на идентификация физическо лице (вж. в този смисъл решения от 9 ноември 2010 г., *Volker und Markus Schecke и Eifert*, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 52 и от 17 октомври 2013 г., *Schwarz*, C-291/12, EU:C:2013:670, т. 26).
- 55 От практиката на Съда следва и че данъчните данни представляват „лични данни“ по смисъла на член 2, буква а) от Директива 95/46 (вж. в този смисъл решения от 1 октомври 2015 г., *Bara* и др., C-201/14, EU:C:2015:638, т. 29 и от 27 септември 2017 г., *Pušár*, C-73/16, EU:C:2017:725, т. 41).
- 56 Данъчните идентификационни номера представляват поради самото си естество данъчни данни, които се отнасят до идентифицирани или подлежащи на идентификация физически лица, и поради това са лични данни. Освен това поради установената от страна на митническите органи връзка между данъчния идентификационен номер на дадено точно идентифицирано лице и информацията относно компетентната по отношение на това лице данъчна служба тази информация също трябва да се счита за лични данни.
- 57 Обработването на лични данни обаче трябва да отговаря, от една страна, на отнасящите се до качеството на данните принципи, прогласени в член 6 от Директива 95/46 или в член 5 от Регламент 2016/679, и от друга страна, на някой от принципите за законосъобразност на обработването на лични данни, изброени в член 7 от посочената директива или в член 6 от посочения регламент (вж. в този смисъл решения от 20 май 2003 г., *Österreichischer Rundfunk* и др., C-465/00, C-138/01 и C-139/01, EU:C:2003:294, т. 65 и от 13 май 2014 г., *Google Spain и Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, т. 71).
- 58 По-специално съгласно член 6, параграф 1, букви б) и в) от Директива 95/46 или член 5, параграф 1, букви б) и в) от Регламент 2016/679 личните данни са събирани за конкретни, изрично указани и легитимни цели и са подходящи, свързани със и ограничени до

необходимото във връзка с посочените цели, като съгласно член 7, буква в) от посочената директива или член 6, параграф 1, буква в) от посочения регламент тяхното обработване е законосъобразно, ако е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора.

- 59 Овен това следва да се припомни, че предвиденото в член 6 от Директива 95/46 или член 5 от Регламент 2016/679 изискване за добросъвестно обработване на личните данни води до задължение за уведомяване на съответните физически лица относно събирането на тези данни от митническите органи с цел последващото им обработване (вж. в този смисъл решение от 1 октомври 2015 г., Вага и др., C-201/14, EU:C:2015:638, т. 34).
- 60 По отношение на казуса в главното производство, от една страна, изглежда, че данъчните идентификационни номера на физическите лица първоначално са били събрани от работодателя на тези лица, за да се осигури спазването на законодателството относно данъка върху доходите, и по-специално на задължението на последния да събира посредством удържане при източника данъка, изчислен въз основа на доходите от заетост на всяко от тези физически лица.
- 61 От друга страна, последващото събиране на тези лични данни от митническите органи, за да се произнесат по заявление за статус на ОИО, изглежда необходимо за спазването на законоустановено задължение, което се прилага спрямо посочените орани по силата на член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447 и на установените в тази разпоредба условия за предоставянето на този статус. Ето защо посочените данни се събират и следователно обработват за конкретни, изрично указани и легитимни цели.
- 62 Същото важи и за събирането от страна на митническите органи на координатите на данъчните служби, компетентни да определят данъка върху доходите на посочените физически лица, тъй като това събиране също има за цел да позволи на тези органи да се произнесат по заявление за статут на ОИО.
- 63 Ето защо в положение като това в главното производство, както следва от точка 58 от настоящото решение, събираните от митническите органи данни, а именно данъчните идентификационни номера на физически лица и координатите на данъчните служби, компетентни да определят данъка върху доходите по отношение на тези лица, следва да са подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се тези лични данни се събират.
- 64 Както отбелязва генералният адвокат в точка 66 от своето заключение, обстоятелството, че митническите органи предоставят на оператор статут на ОИО, фактически се равнява на делегирането на този оператор на част от функциите по контрол за спазване на данъчното законодателство. Ето защо, преди да предоставят този статус, е важно посочените органи да могат да разполагат с информация за благонадеждността на заявителя на този статус във връзка със спазването на митническото законодателство и за благонадеждността на физическите лица, посочени в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, по отношение на спазването от тяхна страна на митническото законодателство и на данъчните разпоредби, които се отнасят до тях.
- 65 Следователно събирането на данъчни идентификационни номера само на посочените в този член физически лица и на координатите на компетентните по отношение на тях данъчни служби представлява подходяща и релевантна мярка, за да се предостави възможност на митническите органи да проверят дали някое от тези лица не е извършило някое от посочените в този член нарушения.

- 66 Освен това така събираните от посочените органи лични данни, изглежда, се ограничават до необходимото за постигането на целта, посочена в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, тъй като става въпрос за ограничени данни, които сами по себе си не разкриват на митническите органи чувствителна информация относно личното положение на лицата, като гражданското им състояние или религиозната им принадлежност, или доходите на физическите лица, за които се отнасят.
- 67 Макар че, както посочва запитващата юрисдикция, събирането на данъчните идентификационни номера на изброените в този член физически лица и координатите на компетентните по отношение на тях данъчни служби по принцип може да предостави на митническите органи възможност за достъп до лични данни, които нямат никаква връзка с икономическата дейност на подалия заявление за статус на ОИО, следва да се отбележи, че посочените в този член нарушения на данъчните разпоредби не се ограничават до свързаните с икономическата дейност на подалия заявление за статус на ОИО.
- 68 В това отношение изглежда обосновано, че преди да се предостави такъв статус на заявител — което, както следва от точка 64 от настоящото решение, се равнява на делегирането на това лице на упражняването на присъщи на митническите органи функции — е необходимо митническите органи да проверят не само дали той спазва митническото законодателство, а и дали с оглед на степента на тяхната отговорност в рамките на организационната структура на посочения заявител самите физически лица, посочени в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, не са извършили сериозно нарушение или повторно нарушение на това законодателство или на данъчните разпоредби, независимо дали тези нарушения са извършени във връзка с икономическата дейност на посочения заявител.
- 69 Ето защо събирането от страна на митническите органи на данъчни идентификационни номера на изчерпателно изброените в член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447 физически лица и координатите на компетентните по отношение на тези лица данъчни служби е допустимо само доколкото тези данни предоставят възможност на посочените органи да получат информация относно сериозни или повторни нарушения на митническото законодателство или на данъчните разпоредби или относно тежки престъпления, извършени от тези физически лица във връзка с тяхната икономическа дейност.
- 70 По изложените съображения на поставения въпрос следва да се отговори че член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение 2015/2447, разглеждан с оглед на Директива 95/46 и на Регламент 2016/679, трябва да се тълкува в смисъл, че митническите органи могат да изискват от подалия заявление за статус на ОИО да съобщи данъчните идентификационни номера, издадени за целите на облагането с данъка върху доходите, само по отношение на физическите лица, които отговарят за заявителя или упражняват контрол върху неговото управление, и физическите лица, които отговарят при него за митническите въпроси, както и координатите на компетентните по отношение на всички тези лица данъчни служби, доколкото тези данни предоставят възможност на посочените органи да получат информация относно сериозни или повторни нарушения на митническото законодателство или на данъчните разпоредби или относно тежки престъпления, извършени от тези физически лица във връзка с тяхната икономическа дейност.

По съдебните разноски

- 71 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 24, параграф 1, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, разглеждан с оглед на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), трябва да се тълкува в смисъл, че митническите органи могат да изискват от заявителя на статус на одобрен икономически оператор да съобщи данъчните идентификационни номера, издадени за целите на облагането с данъка върху доходите, само по отношение на физическите лица, които отговарят за заявителя или упражняват контрол върху неговото управление, и физическите лица, които отговарят при него за митническите въпроси, както и координатите на компетентните по отношение на всички тези лица данъчни служби, доколкото тези данни предоставят възможност на посочените органи да получат информация относно сериозни или повторни нарушения на митническото законодателство или на данъчните разпоредби или относно тежки престъпления, извършени от тези физически лица във връзка с тяхната икономическа дейност.

Подписи